

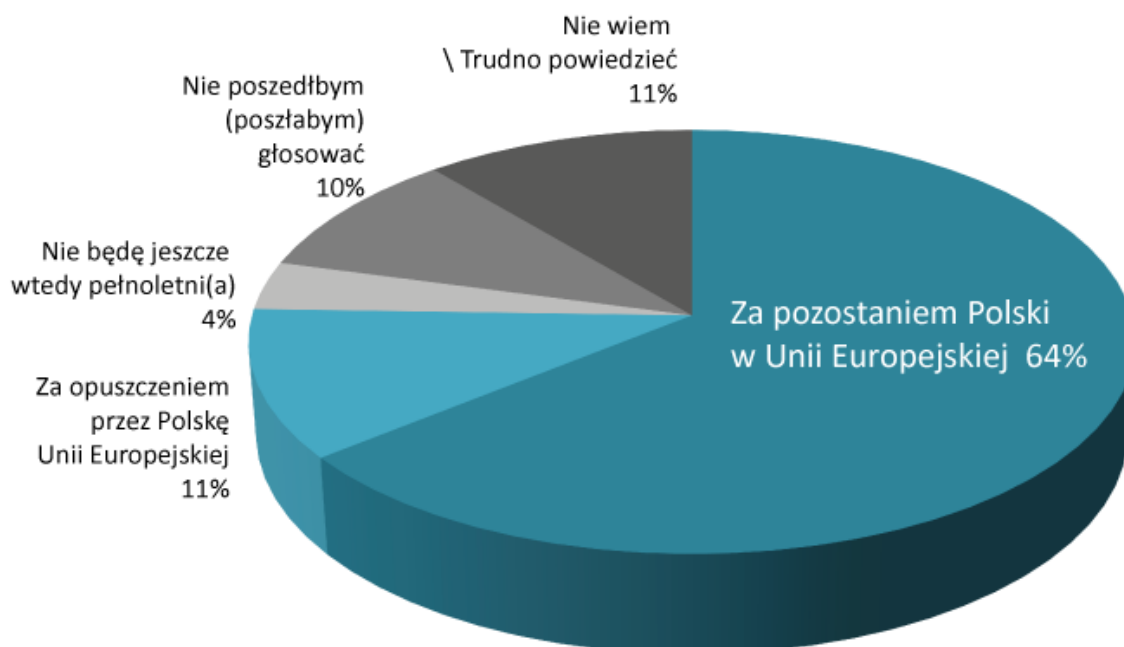
Polacy zdecydowanie za dalszym członkostwem w UE

Polacy są zdecydowanymi zwolennikami pozostania Polski w Unii Europejskiej. Gdyby referendum w sprawie pozostania lub wystąpienia Polski z Unii Europejskiej odbyło się dziś, 85% głosujących opowiedziało się za pozostaniem we wspólnocie.

W czerwcu Brytyjczycy zdecydowali o wyjściu swojego kraju z Unii Europejskiej. Za opuszczeniem wspólnoty było wówczas 52% głosujących. Polacy, którzy od lat popierają członkostwo naszego kraju w Unii Europejskiej (za integracją opowiada się w ostatnich latach około 85% Polaków), nie chcą iść śladami obywateli Wielkiej Brytanii. W przypadku odbywania się referendum na ten temat w Polsce większość badanych Polaków (64%) wybrałaby opcję pozostania w Unii Europejskiej, a 11% byłoby za opuszczeniem wspólnoty. Co dziesiąty pytany Polak nie poszedłby głosować, a 11% nie ma zdania, co zrobiłaby w wypadku referendum. Pośród badanej grupy, obejmującej reprezentatywną próbę Polaków od 15 roku życia, 4% wskazało odpowiedź, że nie jest jeszcze uprawnionych do głosowania.

Jeśli brać pod uwagę jedynie głosy osób, które obecnie zdecydowałyby się wziąć udział w referendum (a więc ostatecznie zdecydowały o jego wyniku), przeważająca większość z nich – 85% - poparłaby pozostanie Polski w Unii Europejskiej.

Wykres 1: Gdyby w najbliższą niedzielę odbywało się referendum na temat pozostania Polski w Unii Europejskiej lub jej opuszczenia, jak by Pan(i) głosował(a)?

Za pozostaniem w UE szczególnie mocno opowiadają się młodzi ludzie – w wieku 20-29 lat opcję tę wybrałoby 72% badanych.

Tabela 1: Wykres: Gdyby w najbliższą niedzielę odbywało się referendum na temat pozostania Polski w Unii Europejskiej lub jej opuszczenia, jak by Pan(i) głosował(a)? Opinie respondentów z podziałem na wiek (w %)

	Za pozostaniem Polski w Unii Europejskiej	Za opuszczeniem przez Polskę Unii Europejskiej	Nie będę jeszcze wtedy pełnoletni(a)	Nie poszedłbym (poszłabym) głosować	Nie wiem \ Trudno powiedzieć
15-19 lat	25*	4	57	7	6
20-29 lat	72*	14	0	8	7
30-39 lat	67	8	0	11	14
40-49 lat	69	11	0	9	11
50-59 lat	67	16*	0	9	8
60 lat lub więcej	62	11	0	11	15*

Symbolem * oznaczono różnice w odpowiedziach, które są statystycznie istotne dla danej grupy respondentów.

Największymi zwolennikami pozostania Polski w UE są wyborcy Partii Razem, Polskiego Stronnictwa Ludowego, Nowoczesnej i Platformy Obywatelskiej. Za członkostwem opowiadają się najczęściej osoby posiadające wyższe wykształcenie, a spośród grup zawodowych – prywatni przedsiębiorcy. Nie występują istotne różnice w odpowiedziach pomiędzy mieszkańcami miast i wsi. Niewielkie są także różnice regionalne. Spośród regionów wyróżnia się centrum Polski, gdzie zwolennicy pozostania w UE są stosunkowo najmniej liczni (56%). Wśród nich stosunkowo wiele osób nie poszłoby głosować (14%).

Tabela 2: Wykres: Gdyby w najbliższą niedzielę odbywało się referendum na temat pozostania Polski Unii Europejskiej lub jej opuszczenia, jak by Pan(i) głosował(a)? Opinie respondentów z podziałem na preferencje partyjne (w %)

	Za pozostaniem Polski w Unii Europejskiej	Za opuszczeniem przez Polskę Unii Europejskiej	Nie będę jeszcze wtedy pełnoletni(a)	Nie poszedłbym (poszłabym) głosować	Nie wiem \ Trudno powiedzieć
Partia Razem	93	7	0	0	0
Polskie Stronnictwo Ludowe	86	14	0	0	0
Nowoczesna Ryszarda Petru	85	5	0	3	7
Platforma Obywatelska	79	6	0	9	7
Sojusz Lewicy Demokratycznej	75	10	0	10	5

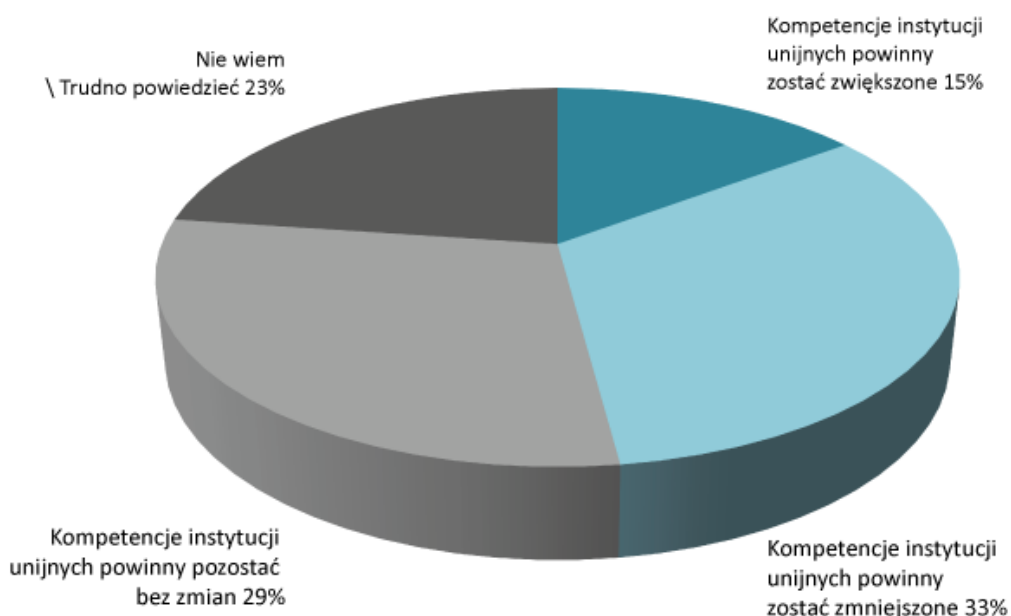
Prawo i Sprawiedliwość	69	15	0	5	12
Kukiz 15	66	13	0	13	9
KORWiN	47	27	0	20	7

Odpowiedzi różnicuje fakt, czy respondent korzysta z Internetu. Osoby, które wskazują korzystanie z sieci stosunkowo częściej opowiadają się za pozostaniem w UE (67%) i rzadziej twierdzą, że nie wzięłyby udziału w referendum (8%).

Opinie na temat zwiększania i zmniejszania kompetencji instytucji unijnych

W Unii Europejskiej toczy się obecnie dyskusja na temat konieczności reform jej funkcjonowania. Polski rząd opowiada się za zmniejszeniem kompetencji instytucji unijnych. Takie stanowisko popiera co trzeci badany. Druga co do wielkości grupa respondentów opowiada się za pozostawieniem kompetencji instytucji unijnych na obecnym poziomie (29%), 15% ankietowanych - za ich zwiększeniem. Prawie co czwarty Polak (23%) nie ma zdania na ten temat.

Wykres 2: Czy instytucje Unii Europejskiej powinny mieć większe czy mniejsze kompetencje decydowania o sprawach dotyczących Europy i Europejczyków?

Podziały społeczno-demograficzne nie wskazują na silne tendencje w odpowiedziach dla poszczególnych grup. Stosunkowo duży odsetek najmłodszych badanych (37%) jak i osób mieszkających na wsi nie ma zdania na badany temat. Osoby korzystające z Internetu częściej

opowiadają się za niezmienną kompetencją (33%) i statystycznie częściej mają na ten temat zdanie, niż osoby, nie korzystające z sieci.

Znaczenie mają natomiast preferencje partyjne. Za zmniejszeniem kompetencji stosunkowo często opowiadają się wyborcy KORWiN oraz Prawa i Sprawiedliwości, a stosunkowo rzadko zwolennicy Platformy Obywatelskiej, którzy chętniej wskazują na konieczność zwiększenia tych kompetencji. Osoby popierające Nowoczesną optują szczególnie często za pozostawieniem kompetencji bez zmian.

Tabela 3: Czy instytucje Unii Europejskiej powinny mieć większe czy mniejsze kompetencje decydowania o sprawach dotyczących Europy i Europejczyków? Opinie respondentów ze względu na preferencje partyjne (w %)

	Kompetencje instytucji unijnych powinny zostać zwiększone	Kompetencje instytucji unijnych powinny zostać zmniejszone	Kompetencje instytucji unijnych powinny pozostać bez zmian	Nie wiem \ Trudno powiedzieć
Prawo i Sprawiedliwość	12	51*	23*	14
Sojusz Lewicy Demokratycznej	15	30	30	25
Polskie Stronnictwo Ludowe	23	36	32	9
Platforma Obywatelska	28*	26*	34	12
KORWiN	7	73*	7	13
Nowoczesna Ryszarda Petru	16	25*	49*	10
Kukiz 15	7	45	38	11
Partia Razem	20	27	40	13

*Symbolem * oznaczono różnice w odpowiedziach, które są statystycznie istotne dla danej grupy respondentów.*

Komentarz

Polacy tradycyjnie pozostają zwolennikami członkostwa Polski w Unii Europejskiej, co jednoznacznie pokazuje wysoki odsetek zwolenników pozostania w UE, szczególnie wśród tych, którzy deklarują udział w hipotetycznym referendum.

Obecny rząd, powołując się na wyniki brytyjskiego referendum, domaga się znaczącego ograniczania kompetencji unijnych instytucji i przeniesienia ich na szczebel państw członkowskich. Jednak takie podejście, które można nazwać umiarkowanie eurosceptycznym, nie cieszy się poparciem większości społeczeństwa. Jak wynika z badania ISP, odsetek przeciwników ograniczania kompetencji instytucji unijnych jest większy (44%) niż zwolenników takiego rozwiązania (33%).

Jednocześnie stosunkowo niskie jest poparcie dla postulatów zwiększania kompetencji EU. W obecnych niepewnych czasach i sytuacji Unii Europejskiej część osób może obawiać się wprowadzania dalszych zmian. Trzeba pamiętać, że pytanie o kompetencje instytucji jest także pytaniem trudnym.

Większość społeczeństwa nie zajmuje się tematyką integracji na tyle głęboko, aby móc ocenić, jakie skutki przyniosłoby zwiększenie lub zmniejszenie kompetencji dla UE czy Polski. To także przyczyna sporych podziałów w opinii Polaków oraz znacznego odsetka respondentów, którzy nie udzielili odpowiedzi na to pytanie. Nie możemy więc jedynie cieszyć się i być dumni z dużego poparcia Polaków dla członkostwa we Wspólnocie. Należy dbać o edukację europejską, szczególnie najmłodszych pokoleń, które nie pamiętają już czasów sprzed 1989 roku. Kolejne roczniki będą już kojarzyły Polskę jedynie jako członka Unii Europejskiej. W pokoleniach tych nastąpił proces „naturalizacji” korzyści z członkostwa, przez to te młode osoby nie potrafią ocenić, co się na skutek integracji europejskiej zmieniło i jak ważną jest ona wartością. Zadaniem dla władz wszystkich szczebli, nauczycieli, organizacji pozarządowych i mediów jest w związku z tym edukowanie, informowanie i inicjowanie rzetelnej dyskusji na temat Unii Europejskiej, polskiej roli we Wspólnocie oraz jej przyszłości.

Badanie TNS Polska (Kantar Public) zrealizowane w dniach 7-12 października 2016 roku metodą bezpośrednich wywiadów wspomaganych komputerowo (CAPI) na ogólnopolskiej, reprezentatywnej próbie 1052 mieszkańców Polski w wieku 15 i więcej lat.

Opracowanie: Jacek Kucharczyk, Agnieszka Łada, Instytut Spraw Publicznych